

i forbindelse med en kontrolaktion eller lignende kontrol har konstateret grov eller gentagen overtrædelse af skatte- eller afgiftslovgivningen ved den pågældende forhandler, og forhandleren har vedtaget ét eller flere administrative bødeforelæg eller er endelig domfældt for overtrædelse af skatte- eller afgiftslovgivningen. Kontrolaktioner og lignende kontrol sker i sagens natur med henblik på at konstatere, hvorvidt der er sket overtrædelser af enten skatte- eller afgiftslovgivningen. Det er således på denne baggrund oplysningerne registreres hos de statslige told- og skattemyndigheder og bliver videregivet til bevillingshaveren.

3.2. Mulighed for kontrol, hvor arbejdet udføres og daglig registrering af ansatte i virksomheden (logbog)

3.2.1 Gældende ret

Kontrol i virksomheden

Af skattekontrollovens § 6, stk. 4, og kildeskattelovens § 86, stk. 2, fremgår det direkte, at der kan ske kontrol »på stedet«. Dette betyder i praksis, og i overensstemmelse med bestemmelsernes forarbejder, at skatte- og afgiftsmyndighedernes kontrol er begrænset til alene at kunne ske hos den erhvervsdrivende, det vil i praksis sige i - og i direkte tilknytning til - den erhvervsdrivendes forretnings-, fabriks-, kontor- og lagerlokaler.

Af arbejdsmarkedsfondslovens § 14, fremgår det, at de statslige told- og skattemyndigheder har adgang til at foretage kontrol »hos bidragspligtige omfattet af § 7«, og af momslovens § 74 fremgår det, at de statslige told- og skattemyndigheder har mulighed for at foretage »eftersyn i lokaler, der benyttes af virksomhederne«.

Selvom formuleringen af arbejdsmarkedsfondsloven og særlig momsloven afviger fra formuleringen af de nævnte bestemmelser i skattekontrolloven og kildeskatteloven, antages det i praksis og på baggrund af forarbejderne, at told- og skattemyndighederne også efter disse bestemmelser generelt er begrænset til at foretage kontrol i eller i direkte tilknytning til virksomhedens/den erhvervsdrivendes lokaler, det vil i praksis sige virksomhedens forretnings-, fabriks-, kontor- og lagerlokaler.

At kontrolmulighederne er begrænset til virksomhedens lokaler vanskeliggør i sig selv afsløringen af anvendelsen af sort og illegal arbejdskraft indenfor de brancher, der er karakteriseret ved, at det arbejde, som virksomheden udfører, i større eller mindre grad fysisk udføres et andet sted end i, eller i direkte tilknytning til, virksomhedens lokaler.

Det mest oplagte eksempel herpå er bygge- og anlægsvirksomheder samt håndværksvirksomheder mere generelt, men også en række andre fag særlig indenfor servicebranchen er kendetegnet herved, f.eks. rengøringsbranchen og hyrevognsbranchen.

Afsløring af anvendelsen af sort arbejde er med de eksisterende muligheder for alene at foretage kontrol af bogføring, regnskaber, kontrakter mv. (papirkontrol) vanskelig. Skal en afsløring lykkes, er man nødt til at foretage kontrol hos samtlige underleverandører. Også her er der imidlertid alene tale om en »papirkontrol«, og anvendelsen af sort/illegal arbejdskraft vil typisk ikke være synlig i regnskabsmaterialet, da udgifterne hertil kan skjules under andre poster.

Et besøg på stedet, hvor arbejdet udføres, og en kontrol af den arbejdskraft, der anvendes, f.eks. i fælgeskab med repræsentanter fra Arbejdsdirektoratet, vil meget hurtigt og enkelt kunne afsløre, hvorvidt der på eksempelvis en byggeplads benyttes sort/illegal arbejdskraft.

Påstand om første arbejdsdag

Et af de problemer, som skattemyndighederne ofte støder på, når der gennemføres kontrol ude hos virksomhederne, er ansatte, som påstår, at det er deres første arbejdsdag, hvilket er forklaringen på, at der endnu ikke foreligger en ansættelseskontrakt, og at der hidtil ikke er indeholdt og indbetalt A-skat for den pågældende. Det er opfattelsen, at oplysningen om, at »det er første arbejdsdag« ofte reelt dækker over personer, der udfører sort arbejde.

Skattemyndighederne kan intet stille op overfor en sådan påstand, idet der ikke eksisterer noget krav om udarbejdelse af ansættelseskontrakt, lønregistrering hos skattemyndighederne mv. fra den første arbejdsdag.

Arbejdsdirektoratet bliver mødt med samme grundelse. Beskæftigelsesministeren stiller samtidig et forslag om fastsættelse af regler, hvorefter virksomheder, når omstændighederne taler derfor, kan pålægges at registrere en række oplysninger om de ansatte allerede fra beskæftigelsens start. Dette krav om, at der dagligt skal føres en »logbog«, vil blive fastsat ved en selvstændig bekendtgørelse herom.

For at sikre, at der i virksomheder, der er karakteriseret ved gentagne gange at have personer ansat, der anfører, at det er første arbejdsdag, foreslås det, at også de statslige told- og skattemyndigheder får mulighed for at pålægge en virksomhed at føre en sådan »logbog«.

Følger en arbejdsgiver ikke pålægget om at føre en »logbog«, foreslås det, at dette kan sanktioneres med